



Виробництво

Ріпак в Україні перестає бути однією з пріоритетних культур. За офіційними даними, урожай ріпаку 2012 року став мінімальним за останні п'ять років і склав близько 1,2 млн т. У підсумку, у світовому масштабі Україні належить всього 2% сумарного виробництва ріпаку, і це при тому що наша держава посідає одне з провідних місць серед експортерів цієї олійної в Європу.

У 2012 році урожай **сої** склав 2,5 млн. т. Сьогодні існують заяви від влади, що в Україні існує план збільшення виробництва даної культури до 5,1 млн т до 2018 року. Зокрема планується збільшення площ посівів сої до 2 млн га (у 2012 році - 1,3 млн га). А також використання новітніх технологій для збільшення врожайності сої на 25% - до 2,5 т / га (у 2012 р. - 2 т / га). Згідно з офіційними даними, Україна входить до десятки найбільших виробників сої в світі. Кількість сільгоспвиробників, які займаються вирощуванням сої в нашій державі, постійно зростає. На сьогодні за сучасними технологіями сою в Україні вирощують майже 7 тис. господарств.

В поточному сезоні посівні площі під **соняшником** склали 5,13 млн. га, що на 8% більше ніж в попередньому (4,7 млн га). Середня врожайність насіння соняшнику в 2012/2013 МР склала 17 ц/га проти 20 ц/га в 2011/2012 МР. Несприятливі погодні умови позначилися також і на якісних характеристиках насіння соняшнику. Зокрема, учасники ринку відзначали велику кількість олієнасіння з низькою олійністю, яка в деяких випадках не перевищувала 38-40%. У підсумку в 2012 році, незважаючи на всі песимістичні прогнози, в Україні був зібраний досить високий за останні кілька сезонів і невисокий в порівнянні з минулим сезоном урожай соняшнику, який склав 8,6 млн т (проти 9,4 млн т в 2011/2012 МР).

	Загальна зібрана площа, тис.га	Відхилення від 2011 року, %	Валовий збір урожаю, тис. т	Відхилення від 2011 року, %	Урожайність, ц з 1 га зібраної площі
Олійні культури – всього	7143,52	5,6	12074,1	-3,0	16,9
- соняшник на зерно	5081,69	7,7	8387	-3,3	16,5
- соя	1412,43	27,2	2410,2	6,4	17,1
- ріпак	547,01	-34,3	1204,4	-16,2	22,0

Запаси

В Україні продовжують скорочуватись запаси зернових та олійних. Так, станом на 1 березня 2013 року наявність зернових та насіння соняшнику на всіх (сільськогосподарських, зберігаючи та переробних) підприємствах на 37,1% менше порівняно з попереднім роком.

2012/2013 маркетинговий рік відзначився низьким урожаєм **соняшника**, хоча посівні площі були збільшені на 10%. через несприятливі погодні умови урожайність олійної скоротилась на 11% - до 16,5ц/га в середньому по Україні. Так на початок нового маркетингового року (жовтень) запаси насіння сошника були меншими на 15% (43,52,2 тис. т). Станом на 1 березня запаси насіння соняшника в усіх категоріях підприємств становили 2791,9 тис. т, що на 20,4% менші, ніж в минулому році.



Станом на 1 березня на зберігаючих та переробних підприємствах було в наявності 294,6 тис. т **сої**. Вперше за останні два роки цей показник нижчий в порівнянні з минулорічними аналогами. Зменшення становить 13,9%. Запаси **ріпаку** у березні 2013 року, порівняно з показником на аналогічну дату минулого року, менші на 75% та складають 55,2 тис. т.

Експорт

Станом на 19 березня з початку поточного маркетингового року з України було експортовано 1209,3 тис. т рапсу і 1111,4 тис. т сої, що в цілому на 31,2% більше, ніж в аналогічному періоді 2011/2012 МР (1769,2 тис. т). Експорт насіння соняшнику з 1 вересня 2012 року по 19 березня 2013 склав 105,3 тис. т, що на 6,4 тис. т більше, ніж за той же період минулого сезону.

З початку березня на експорт на експорт 3,2 тис. т ріпаку, 123,9 тис. т сої та 11,1 тис. т соняшнику.

Поточна ситуація

Що стосується торгово-закупівельної діяльності на внутрішньому ринку, то на ринку золійних за попередній тиждень не відбувалось суттєвих змін в останніх тенденціях його розвитку, як активності, так і цінових напрямків.

Так, на ринку **насіння соняшника** спостерігався низький рівень пропозиції. Багато переробних підприємств потребували поповнення запасів сировини. Але ціни залишалися на попередньо встановленому рівні. Такий розвиток ринку відбувається через те, що переробники мають проблеми зі збутом готової продукції, тому підвищувати ціни на сировину їм не вигідно. Самий високий рівень цін відмічався в південних областях – 5000 грн/т, в центральній Україні ціни варіювалися в діапазоні 4850-5000 грн/т. Виробники, в свою чергу, не поспішали активізувати торгіву діяльність, вважаючи що в майбутньому ціни зростатимуть. Так великі партії були майже відсутні на ринку, а малотоннажні – в обмеженій кількості.

Протягом минулого тижня на ринку **сосвих бобів** домінували раніше встановлення тенденції. Варто зазначити, що деякі регіони під тиском цін від експортерів почали понижувати ціни попиту на продукт. Але в загальному істотних змін в ціні протягом тижня не спостерігалось. Переробні підприємства центральної та східної частин України здійснювали закупівельну діяльність за раніше сформованою ціною в діапазоні від 4300 до 4450 грн/т на умовах EXW. В західній частині країни ціни були дещо нижчими, так переробники скуповували сою за цінами від 4200 грн/т. При цьому варто відмітити, що пропозиція в даному регіоні була обмеженою.

У майбутньому варто очікувати незначного зниження цін та збільшення пропозиції на ринку по закінченню посівної кампанії.

Ринок **насіння ріпаку** впродовж минулого тижня характеризувався раніше встановленими ціновими тенденціями. Активність торговельної діяльності була як і раніше низькою. Основними покупцями залишалися, як правило, компанії, орієнтовані на експорт. Тим не менш, незважаючи на високий попит на насіння на експортному ринку, ціни всередині країни зазнали незначного зниження зважаючи на відсутність пропозицій. Так, як повідомляли оператори ринку, підвищення цін на даному етапі недоцільно через практично повного виснаження запасів сировини. Також слід зазначити, що ті підприємства, які здійснювали переробку насіння ріпаку, працювали, як правило, із запасами сировини, сформованими в першій половині поточного сезону.